

Fugler i Hordaland 1998

Av Frode Falkenberg

Året 1998

Tre nye arter er tilkommet artslista i Hordaland, nemlig blåkinnbieter, fasan og skjeggmeis. Blåkinnbieteren ble også ny art for Norge. Mht. fasan var dette en ren formalitet, da fugler er sett tidligere, men aldri offisielt godkjent av LRSK. Arten regnes ikke som spontan, og plasseres i kategori C. Skjeggmeisfunnet må sees i sammenheng med en større bevegelse av svenske fugler. Mange av disse kom til Norge i løpet av høsten. Ellers er det funnet to nye hekkearter for Hordaland, musvåk og dvergdykker. Det er nå registrert 308 arter i fylket, og 168 hekkearter.

Fortsatt venter vi på ferdigbehandling av en del observasjoner innsendt til NSKF. I denne rapporten har vi inkludert noen slike for å få et mest mulig komplett bilde av året. Dette gjelder silkehegre, svartehavsmåke (samme fugl som i fjor), og elvesanger. Alle disse funnene er godt dokumentert.

Av mer spesielle hendelser dette året kan nevnes en uvanlig god opptreden av gulbrynsanger, kornkråke og kjernebiter. Rariteter som sivhauk, lappiplerke, myrsanger, pirol, konglebit og vierspurv er observert, alle med ti eller mindre funn i fylket. Dessuten ble ringgåsa av den østlige underarten *bernicla*, fra Herdla i fjor (se Krompen 1/99) formelt godkjent.

LRSK fikk i løpet av 1998 67 saker for behandling. Av disse er 15 oversendt NSKF. Av de resterende ble 51 saker godkjent, mens en ble underkjent. Komitéen bestod i 1998 av Frode Falkenberg, Per Øyvind Grimsby, Frank H. Pedersen (sekretær) og Trygve Serck-Hanssen.

Rapportering

Som vel de aller fleste burde vite, er fristen for innrapportering til LRSK 1. februar. Dessverre er ikke alle like flinke til å overholde denne fristen. Vi vil gjøre oppmerksom på at observasjoner som skal komme med på årsrapporten, bør være oss i hende til denne dato. Arbeidet med en slik rapport tar tid å sammenstille, så la dette være en oppfordring.

Vi ber dessuten om at alle observasjoner bør påføres kommunenavn i lokalitetsangivelsen. Om dere kunne sette opp artene i noenlunde systematisk rekkefølge, vil det være en lettelse i vårt arbeid med rapporten.

Oppfordring til observatørene

Vær nøye med å føre opp medobservatører, og alle datoer på observasjonene. Liste over arter som ønskes innrapportert til LRSK, evt. beskrevet, er å finne i Krompen nr.4 1998, eller på URL'en <http://cyberbirding.uib.no/nof/lrsk/>. Noen arter ønsker vi alle observasjoner av, selv om de ikke er å finne på disse listene. Dette gjelder bl.a. alle spettene og bergand. Bruk ellers rapporten som en guide for hva som ønskes, og rapporter heller for mye enn for lite.

Forkortelser brukt i rapporten

*	-Observasjonen er godkjent av LRSK
**	-Observasjonen er godkjent av NSKF
(F,V,L)	-Observasjon foto, video eller lyd-dokumentert
Ad.	-Fuglens voksne/utfaragete fjærdrakt (adult)
Juv.	-Fuglens første fjærdrakt (juvenile)
Pull.	-Reirunge, eller ikke flygedyktig fugl (pullus)
M	-Hann
F	-Hunn
FF	-Hunnfarget individ
1K, 1K+, 2K+ etc.	-Angir alder etter kalenderårsystemet
N,S	-Trekkretning nord eller sør
Sy.	-Syngende individ
Rm.	-Ringmerket
S.st.	-Samme sted
Be.	-Bergen kommune
Øyg.	-Øygarden kommune
As.	-Askøy kommune

PS! Noen av observasjonene fra Herdla er gjengitt uten observatører, da de er hentet fra Herdlarapporten 1998 (også å finne i dette nummer av Krompen).

Artsoppsummering 1998:

Smålom *Gavia stellata* Hekking: 1 par hekket i Os, og to par i Kvam etter flere års fravær (BLO). Ellers alle innsendte obs: 1 Kyvik, Stord 3-31/1 (THH,ØBI). 1-2 ind. obs. jevnlig på Herdla, As. i løpet av vårvinteren. 1 ind. Borgavatnet, Osterøy 25/4 (TBR). Fra vårtrekket på Skogsøy, Øyg. har vi følgende tall: 7 N 7/4 (ATM,MFR), 31 N 19/4 (NOF), 11 N 29/4 (ATM), og 84 N 1/5 (ATM,MFR). 2 ind. Skarstølen, Etne 14/7 (ATM,FFA). 1 ind. 24/9, og 5 ind. 6/10 Turøy, Fjell (TFS). 2 1K Herdla, As. 6/10, og videre 1 ind. 10-26/10 s.st. Ingen vanlig hekkefugl i fylket.

Storlom *Gavia arctica* Alle obs: 1 ind. Herdla, As. 7-14/3 (OMO,THA m.fl.). 1 N Skogsøy, Øyg. 29/4 (ATM). 2 ad. Krokavatn, Etne 14/7 (FFA,ATM). 2 ind. 17/10, 1 ind. 5-9/11, og 2 ind. 13/12 Herdla, As. Som vanlig mange færre observasjoner av storlom enn smålom i fylket. Det er uvanlig at storlom overvinterer i Hordaland, og ellers i landet.

Islom *Gavia immer* Eneste obs. er 1 2K N Skogsøy, Øyg. 1/5 (ATM,MFR).

Gulnebbloom *Gavia adamsii* Kun en obs: 1 N Skogsøy, Øyg. 7/4 (ATM,MFR). Uvanlig svak forekomst av både islom og gulnebbloom.

Is-/Gulnebbloom *Gavia immer/adamsii* 2 ind. 27/9 og 1 ind. 30/9 på Turøy, Fjell (TFS). Få innrapporterte obs. av større lommer tyder på laber aktivitet i trekktidene primo mai, og september-november.

Dvergdykker *Tachybaptus ruficollis* Første hekkefunn i fylket: 2 ad. m/2 pull. i Rimbareidtjødno, Fitjar 1/9* (THH,ØBI,DRI,OBH). En art som er vanskelig å påvise hekkende. Merk datoen! Dvergdykker er av de få artene som kan hekke såpass sent. Ellers alle obs: 1 Kaland, Be. 17/1 (OMO,THA). 1 ind. Vågen, Odda 27/2 (JFØ). 1 Havn, Fitjar 19/4, 28/5 og igjen 21/8 (OBH). 1 sy. ind. i Vestbøstادتjødno 26/7. Fuglen ble sett fram til 5/10 (OBH). 1 ind. Rimbareidtjødno, Fitjar 16/8 (OBH). 2 ind. Skånevik, Etne 19/8 (JFØ). 1 ind. Stordalsvatn, Etne 28/8 (JFØ). 1-2 ind. Kalandsvann, Be. 15-19/11 (ATM,MFR,FFA). 1 ind. Leirvik, Stord 10/12 (PMA). 1 ind. Hamretjørna, Be. 30/12 (OMO,EFR). 1 ind. Vikastemmo, Stord 11-31/12 (THH,ØBI,DRI m.fl.). En meget god opptreden av arten i fylket i år.

Toppdykker *Podiceps cristatus* Funn nr. 28 i Hordaland: 2 ind. Kaland, Be. 9/8* (OMO).

Gråstrupedykker *Podiceps grisegena* Alle obs: 1-4 ind. Herdla, As. i perioden 1/1-13/4. Max 4 ind. 6/4 (OMO). Videre har vi følgende fra høsten: 1-2 ind. Herdla, As. 28/11-27/12 (OMO). Man skulle vel kunne forvente observasjoner av arten også andre plasser enn på Herdla?

Horndykker *Podiceps auritus* Alle obs: 1-2 ind. 18/1-15/4 Herdla, As. (OMO m.fl.). Overvintring er hos oss svært uvanlig. 2 1K Herdla, As. 29/8-7/9 (OMO,FFA,ATM,EFR m.fl.). 1 ind. Kaland, Be. 8-14/11 (THA m.fl.). En liten opptur etter 1997 da det var ingen funn av horndykker. Men fortsatt er den rimelig beskjedent opptredende hos oss.

Havhest *Fulmarus glacialis* Vinterfunn: 1 ind. Skogsøy, Øyg 31/12 (MFR).

Havlire *Puffinus puffinus* 27. funn i Hordaland: 1 N, Skogsøy, Øyg. 18/8* (ATM,MFR). Totalt 88 ind. observert hos oss, de fleste fra juni til august.

Havsule *Sula bassana* Vinter: 1 ind. Lokøy, Fjell 24/1 (ATM,MFR). Høyt antall: Hele 400 ind. passerte Skogsøy, Øyg. 18/8 (MFR,ATM).

Toppskarv *Phalacrocorax aristotelis* Høyt tall: 215 ind. Skogsøy, Øyg. 19/4 (NOF).

Silkehegre *Egretta garzetta* Første funn i Hordaland: 1 ind. Herdla, As. 28/4-1/5 (F) (GNO,DGJ m.fl.). En art som er inne i en ekspansjonsfase, og oftere blir sett i Nord-Europa nå enn før. Silkehegre finner vi som en vanlig hekkefugl i alle sydeuropeiske land. Kun 15 godkjente funn i Norge fram til 1996. Innsendt, men ikke ferdigbehandlet av NSKF.

Gråhegre *Ardea cinerea* Høyt antall: Hele 105 ind. i Sævarhagsvikjo, Stord 7/10 (THH).

Knoppsvane *Cygnus olor* Alle obs: 3 ind. jan./feb. Moberg, Os (BLO). 1 ad. v/moloen på Golten, Sund 11/4 (MHA). 1 ind. Etneosen, Etne 25/4 (OMO). I sitt første år utenfor LRSK-listen befester knoppsvanen funnmønsteret de siste åra. Arten virker å bli mer vanlig i fylket. 31 funn av arten hos oss nå.

Sangsvane *Cygnus cygnus* Ansamlinger: I løpet av vinteren 97/98 ble notert på det meste 70 ind. v/Moberg, Os (BLO). 10 ad. + 1 2K trekkende v/Nedre Økland, Stord 31/3 (THH). 6 ad. og 7 juv. Klokkarvatnet, og 8 ad. Kalandsvann, Be. 19/11 (MFR,ATM). Ca. 20 ind. på Haukelandsvatnet, Be. nov./des. (JBE).

Kortnebbgås *Anser brachyrhynchus* Alle obs: 8 Hallaråker, Bømlø 25/1 (OHA), overvintring ikke vanlig hos oss. 50 ind. trekkende over Finse, Ulvik 24/4 (LEJ,Torbjørn Ergon). Ikke vanlig å observere trekkende flokker i Hordaland, men Finseområdet er kanskje det mest sansynlige for dette. Videre, 1 ind. Sandvin, Odda fra juli, og et nytt ind. kom til i nov. Begge fuglene holdt seg ut året sammen kanadagjess (RVO). 1 ind. Herdla, As. 18/9-25/9 (OMO), og 11/10 var det 6 ind. s.st. 3 ind. Fanahammeren, Be. 12-21/9 (MFR). 1 ind. Fedje 27/9 (JEB).

Tundragås *Anser albifrons* Alle obs: 1 ind. Vestbøstødtjødno, Fitjar 18/1 (OBH). 7 ad. og 2 2K Herdla, As. 5-28/2 (OMO,THA m.fl.). 1 ad. Tjeldstømarka, Øyg. 22/3 (MFR). Godt og vel femti funn av tundragås i Hordaland nå.

Grågås *Anser anser* Høye trekk tall: Ca. 600 ind. sett på nordtrekk primo april (fl. datoer) over Kokstad (MFR). 340 sørtrekkende Turøy, Fjell 9/8 (TFS). 3100 sørtrekkende Valestrand, Osterøy 11/8 (TBR), som trolig er den største trekkbevegelsen registrert i Hordaland.

Stripegås *Anser indicus* 1990: 1 ad. Langavatn v/Tinnhølen, Eidfjord 24/7* (BOH,Kjetil Salomonsen). Dette blir første funn av arten i fylket. LRSK godkjente et ind. på Herdla, As. i fjor, og denne blir da forskjøvet til funn nummer to. Stripegåsa blir ikke ansett som spontant opptredende, og alle funn plasseres i kategori C.

Kanadagås *Branta canadensis* Større ansamlinger: 32 ind. var årets beste tall fra Herdla, As. 24/8. Vi ønsker fortsatt alle observasjoner av kanadagåsansamlinger.

Hvitkinngås *Branta leucopsis* Alle obs: 1 ind. Herdla, As. 18/1 (OMO,DGJ m.fl.). 30N Skogsøy, Øygarden 19/4 (NOF). 70S Fedje 28/9 (JEB).

Ringgås *Branta bernicla* Alle obs: 80 ind. Fedje 30/5 (EFR), og 60 ind. Golten, Sund 31/5 (EFR), er midt i trekktoppen for ringgjess om våren. Ellers ble det sett 3-4 ind. rastende i havna på Fedje 27-30/9 (JEB).

Gravand *Tadorna tadorna* Hekking: 2 ad. m/2 pull Herdla, As. 20/6-5/7. Er dette eneste sikre hekkeplass i fylket?

Brunnakke *Anas penelope* Alle vinterfunn: 1 ind. Sandvin, Odda 8-10/2. 3 ind. Kristanborgvann, Be. 19/2 (THA). 3M + 5F Tveitevannet, Be. 19/11 (ATM,MFR). 2F + 1M Vikastemmo, Stord 22/11, og et par holdt seg ut året (THH,ØBI,DRI m.fl.). 5-6 Kristanborgvann, Be. 28-31/12 (THA m.fl.). 7 ind. Ortuvann, Be. 19/10-31/12 (THA,FFA m.fl.). Noen få brunnakker frister tilværelsen vinterstid på etterhvert svært så etablerte lokaliteter. Fuglene i Tveitevann og Kristianborgvann dreier seg trolig om de samme ind.

Krikkand *Anas crecca* Alle vinterfunn: 1F Liavann, Åsane, Be. 3/1, og 1M s.st. 16/1 (EFR). 2F Vestbøstødtjødno, Fitjar 21/2 (THH,DRI,ØBI og Ole Berge Helland). 1F Liavann, Be. 7. Og 24/12 (EFR). 1F Storavatnet, Stord 13-28/12 (THH). 1 ind. Odda 18/12 og ut året (RVO). 1997: 1 ind. Haukelandsvatnet, Be. jan.-feb. og 2 ind. 15/11-16/12 (JBE).

Stjertand *Anas acuta* Alle funn: 1M Ortuvann, Be. 2/1-31/3, og tilbake neste vinter 18/10 og ut året (OMO,THA,FFA m.fl.). Denne tradisjonelle fuglen overvintret for 4. gang på samme

plass. 2M og 1F N Skogsøy, Øyg. 1/5 (ATM,MFR). 1M Nipedalstjern, Be. 3/5 (MFR), som nok er fuglen fra Ortuvann.

Knekkand *Anas querquedula* 1M Skjenavann, Be. 6/5* (THA,EHA,MFR). Dette var funn nummer 31 i fylket. De forrige var i 1996.

Skjeand *Anas clypeata* Alle funn: 1 20/9, og 2 ind. 11/10 i Vestbøstادتjødno, Fitjar (OBH). 1 ad.M i eklips Toftøy, Øyg. 30/9 (ATM,MFR). Som mange av de andre gressendene er også skjeanda en uvanlig fugl i Hordaland. Det ble forøvrig ikke gjort noen funn av arten i 1997.

Taffeland *Aythya ferina* Alle funn: 1FF Store Lungegårdsvann, Be. 3/1 (THA,EHA). 2FF Tjeldstø, Øyg. 31/12 (MFR). 1FF Melsvatnet, Voss 6/12 (ECH). 1997: 1FF Store Lungegårdsvann, Be. 1/1 (MFR). Taffelanda påtreffes hos oss med noen ind. hver vinter.

Toppand *Aythya fuligula* Hekkefunn: 1F m/3 pull Skjenavann, Be. 13/7 (THA). 1F m/5 pull Liavatn, Åsane, Be. 20/7 (THA). 1F m/9 pull. Kaland, Be. 11/8 (OMO). Større ansamling: 150+ Tveitevannet, Be. 19/11 (NOF).

Bergand *Aythya marila* Hekking: F m/10 pull. Langhølen, Eidfjord 20/7 (ATM,FFA). Her ble det også samme dato sett 17 ad. (de fleste M). Ellers alle obs: 1 ind. St.Lungegårdsv., Be. 11/1 (THA). 1 2K M Tveitevann, Be. 13/1 (ATM). 1FF Ådlandsvatnet, Stord 28/4 (THH,RGL). 2M og 3F N Skogsøy, Øyg. 1/5 (ATM,MFR). 1 ind. Vågen, Odda 23-26/7 (RVO,Arnold Larsen). 1FF Kalandsvika, Os 14/11 (THA), 16/11 (MFR). 2FF Klokkarvann, Be. 19/11 (ATM,MFR). 1 ind. Tveitevatnet, Be. 19/11 (ATM,MFR). 1 ind. Ulveseth, Fjell 31/12 (EFR,OMO,FHP). Fortsatt bør alle observasjoner rapporteres inn.

Praktærfugl *Somateria spectabilis* Gamlefar holder stand på Herdla, As. Nå fra 1/1-14/3 og tilbake igjen, i sin 13. vinter på rad, fra 21/7 og ut året* (Mange obs.).

Havelle *Clangula hyemalis* Hekking: F m/5 pull. Sandtjørn, Tinnhølen, Eidfjord 20/7 (ATM,FFA). Artens hekkestatus er meget usikker i Hordaland. Et hekkefunn ble gjort i Tinnhølen 1993, og er foreløpig eneste kjente i våre arkiver. 1997: Uvanlig lokalitet: 1 ind. Haukelandsvatnet, Be. 30/10-7/11.

Svartand *Melanitta nigra* Obs. fra indre strøk: 2 ind. Framnes, Nordheimsund 31/12 (JMO). Høyt antall: 114 ind. Skogsøy, Øyg. 19/4 (NOF). Arten er relativt vanlig i ytre kyststrøk av Hordaland vinterstid. Mindre vet vi om hva som finnes i indre fjordstrøk, så send inn alle observasjoner.

Kvinand *Bucephala clangula* Større ansamlinger: 175 ind. Ljones, Kvam 24/12 (JMO). 26 ind. Tinnhølen, Eidfjord 20/7 (ATM,FFA).

Lappfiskand *Mergus albellus* Alle obs: 1FF Kalandsvika, Be. 4/4 (THA). 1FF Kalandsvann, Be. 8/11, økende til hele 4FF 17/11, og 2-3FF ut året (OMO,ATM,MFR,FFA,Rune Haugen m.fl.). Et bra år i Kalandsvann, og hele 4 ind. på samme lokalitet er sterkt.

Siland *Mergus serrator* Trekk tall: 64 N Skogsøy, Øyg. 1/5 (ATM,MFR).

Sivhauk *Circus aeruginosus* 1 1K Herdla, As. 15/8* (GNO,DGJ). Det syvende funnet i Hordaland, og det første høstfunnet. Alle de tidligere er enten i mai eller juni.

Hønehauk *Accipiter gentilis* Et bedre år for hønehaukene på Bergenshalvøya, Bg. og Os i år enn i fjor. 6 par gikk til hekking, og fikk fram hele 18 unger. I 1996 var det 8 unger fra kun 3 par (OOV).

Spurvehauk *Accipiter nisus* 22 trekkende ind. på Turøy, Fjell i perioden 14/9-15/11 er en laber forekomst. Beste dag var 6 ind. 27/9 (TFS).

Musvåk *Buteo buteo* Første hekkefunn i Hordaland: På Fitjar vårsommeren i år*. 3 unger klekt, 2 overlevde (OBH). 1 ind. ble sett Vekslinuten, Fitjar 31/5*, og regnes for å være en av disse (THH). 1 ind. Herdla, As. 5/9* (FHP,EFR,OMO,THA,EHA). 1 ind. Liaflaten, Be. 7/9* (MFR). Funn 31-33 i fylket. Arten er ikke rapportert siden 1995. Dette er da en bra forekomst. Musvåk hekker nærmest oss sporadisk i Rogaland, men arten har sitt tyngdepunkt på Sør- og Østlandet.

Kongeørn *Aquila chrysaetos* Hekking: 1 par Vaksdal kommune (TBR pers.medd.).

Fiskeørn *Pandion haliaetus* Alle obs: 1 ind. 26/4-20/5 Lonevåg, Osterøy (TBR m.fl.), som er første funn på Osterøy. 1 ind. 27/5 Hallaråker, Bømlo (OHA). 1 ind. Sandvin, Odda 28/7 (RVO). 1 ind. mot S Herdla, As. 3/9 (JBE). Fiskeørna hekker hovedsakelig i de østlige, og til dels sørlige delene av Norge. Ikke årlig i Hordaland.

Tårnfalk *Falco tinnunculus* Vinterfunn: 1F Herdla, As. 24/1 (OMO,FHP m.fl.). 1 ind. Eide, Odda 14/2 (Arne Flattun), og 1 ind. nærmere Odda sentrum dagen etter (IMÅ), som kan være samme ind. 1 ind. Jondal, Jondal ult. des. (IMÅ).

Jaktfalk *Falco rusticolus* Hekking: 1 par hekket i Odda kommune (Ivar Sandstå). Vinter- og høstfunn: 1 ind. Nedre Økland, Stord 16/1 (THH). 1 ind. Herdla, As. 30/9 og 3/10 (THA,EHA,OMO,FHP,DGJ). 1 v/Lundsæter, Stord 5. og 12/11 (Arne Vatten pers. med. THH). Utenom hekkesesongen dukker det årlig opp noen jaktfalker i ytre strøk. Trolig dreier det seg stort sett om ungfugler.

Vandrefalk *Falco peregrinus* Alle obs: 1 ind. Herdla, As. 29/3 (OMO,THA). 1 1K F Fedje 27-30/9 (JEB). 1 1K M Turøy, Fjell 25/9-2/10 (TFS). 1 ind. Vestbøstادتjødno, Fitjar 2/10 (SBY). 1 1K Herdla, As. 23/8-10/10 (OMO,Morten Hage,LEJ). Muligens samme ind. gjennom hele perioden. 1 ind. Herdlevær, Øyg. 25/10 (MFR). 1 1K Skogsøy, Øyg. 31/12 (MFR). 1997: 1 ind. Espeland, Indre Arna 29/9 (JBE). 1 ind. Gullfjellet, be. 30/9-11/10 (JBE).

Fasan *Phasianus colchicus* Alle obs: 1F Ravnanger, Askøy 5/7* (THA,EHA). 1M Herdla, As. 8/7-5/12* (FHP,OMO). 1996: 1M Store Fauskanger, Askøy 31/8* (OMO). De tre første formelt godkjente funnene av fasan i Hordaland. Alle disse fuglene er trolig forvillede/rømte oppdrettsfugler, og plasseres dermed i kategori C. Det er kjent at det er blitt satt ut fasaner på Fromreide, As., og våre fugler stammer kanskje fra disse?

Vannrikse *Rallus aquaticus* Alle obs: 1 ind. Kalandsvann, Be. 15/3 (EFR). Bra opptreden på Turøy, Fjell denne høsten. Første obs. var 2 ind. 23/9, og fast på øya til 15/11. Maks antall var 4 ind. 7/10. 5/12 ble et ind. funnet død (TFS). 2 ind. Landro, Fjell 31/10 (EFR), og 1 ind. 15/11 (FFA). 1 ind. Midtveit, Sund 1/11 (EFR). 1-2 Kristianborgvann, Be. 20-30/12 (EFR,OMO).

Myrrikse *Porzana porzana* 1 spillende ind. i Kloppedalstjern, Be. 30/5-1/7*(L) (GHØ,I.Byrkjedal,FFA,ATM m.fl.).

Åkerrikse *Crex crex* Alle funn: 1 sy. Sørstranda, Etne 20/5-20/6* (foto i Krompen 3/98), og et annet ind. like ved 22/5-15/6* (RVO,Jan Utstuen,Terje Håheim m.fl.). 1 sy. Nordtun, Bømlø 18-20/6* (OHA). 1 sy. Tislavoll, Fitjar 15-29/6* (THH,OBH,ØBI,DRI m.fl.). 1 sy. Flesland flyplass, Be. 28-29/6* (THA,EHA). 16 funn på nittitallet nå. Betydelig underrapportering er dessverre et faktum, i Krompen 3/98 står nevnt flere observasjoner, men kun et fåtall av disse er kommet LRSK i hende. Synd.

Sivhøne *Gallinula chloropus* Alle funn: 1-3 St.Lungegårdsv., Be. 2-19/2 (3 ind. 19/2) (ATM,THA). 1 ind. Ortuvann, Be. 6/2-31/3 (THA). 1 1K Vestbøstادتjødno, Fitjar 28/9 (THH). 1 ind. Solheimsvannet, Be. 16/10-23/10 (MFR m.fl.). 1 ind. Nygårdsparken, Be. 16/11 og ut året (MHA,LEJ,FFA m.fl.). 1 ind. Valvatna, Stord 5/12 (Arne Vatten pers. med. THH). 1 Ortuvann, Be. 31/12 (THA). 1 Kristianborgvann, Be. 20-31/12 (EFR,THA). 1 ind. Hop, Be. 30/12 (EFR). Meget god opptreden.

Sothøne *Fulica atra* Alle funn: 1 ind. Liavann, Be. 3/1 (EFR). 3 St.Lungegårdsv., Be. 2/1-11/3 (ATM,THA). 1 ind. Klokkarvann, Be. 25/1 (EFR). 2 Skjenavann, Be. i perioden 28/3-23/5 (THA). Ved denne lokaliteten hekket arten i fjor, og er altså eneste vårlokaltet også i år. Høsten: 1 ind. Tveitevannet 19/11 og ut året (NOF m.fl.). 1 Storavatnet, Bømlø 19/12 (OHA).

1-4 Store Lungegårdsvann, Be. 17/11 og ut året. Maks 4 ind. 21/12 (MHA,FFA,ATM m.fl.).
1997: 1 ind. Haukelandsvatnet, Be. 6-21/11 (JBE).

Trane *Grus grus* Hekking: 1 par v/Tinnhølen, Eidfjord 20/7. Et nytt og et gammelt reir funnet (FFA,ATM). Ikke funnet hekkende med sikkerhet i fylket siden 1966. Trolig er den nok årlig hekkefugl i disse områdene. Bl.a. ble 2 ad. og 1 juv. sett i Kleivdalsområdet, Eidfjord i august 1996.

Tjeld *Haematopus ostalegus* Vinterfunn: 1 Fitjar 29/1 (OBH). 1 ind. Andal, Bømlo 12-23/12 (PMA pers.medd.).

Sandlo *Charadrius hiaticula* Sansynlig hekking på Flesland flyplass, Be. (hekkekode C8) i sommer (THA).

Boltit *Charadrius morinellus* Vårtrekk: 8 ind. 22/5 (THA,EHA), 5 27/5, og 3 Herdla, As. 28/5 (OMO). En uvanlig art på trekk, da fuglene trolig drar direkte til hekkeplassene om våren. Fra Hardangervidda: 2 ind. Steinbunuten, Eidfjord og 6 ind. Vesle Skiftesjøen, Eidfjord 14/6 (NOF). 1997: Opptil 6 ind. Gullfjell, Be. 16-24/5 (JBE).

Tundralo *Pluvialis squatarola* Vinterfunn: 1 ind. Herdla, As. 24/1 og 7/2 (OMO m.fl.). Høy notering: 100 ind. Herdla, As. 18/9 (OMO).

Vipe *Vanellus vanellus* Vinterfunn: 1 ind. Storebø, Austevoll 29/12 (OMO).

Sandløper *Calidris alba* Alle obs: 1 1K Sævarhagsvikjo, Stord 4/9 (THH,RGL,ØBI, DRI). 4 observasjonsdatoer på Herdla, As. i mnd.skiftet aug.-sept. Hele 6 ind. 1/9.

Temmincksnipe *Calidris temminckii* 1 ind. Herdla, As. 15/8 (DGJ,GNO). Uvanlig art å se på trekk i Hordaland.

Tundrasnipe *Calidris ferruginea* Jevnlig opptreden i Sævarhagsvikjo, Stord i september, med max. 4 ind. 5/9 (THH,ØBI,RGL,DRI). 9 ind. 5/9, og 14 ind. 12/9 Herdla, As.

Fjæreplytt *Calidris maritima* Fast i mindre antall på Flesland, Be. vinter og tidlig vår. Maks antall 6 ind. 30/3 (THA). 40 ind. Sæle, Øyg. 31/12 (MFR).

Myrsnipe *Calidris alpina* Vinterfunn: 1 ind. Herdla, As. 13/12 (THA,OMO,ECH).

Kvartbekkasin *Lymnocyptes minimus* Alle funn: 1 ind. Herdla, As. 7/2 (THA,OMO,EHA,DGJ). 1 ind. Fedje 30/9 (JEB). 1 ind. Turøy, Fjell 1/10, 7/10 og 2/11 (FFA,ATM). 1 ind. Herdla, As. 3/10, 2 6/10-10/10, og 3 ind. 17/10.

Rugde *Scolopax rusticola* Vinterfunn: 1 ind. Osterneset, Fitjar 2/12 (OBH). 1 ind. Fleslandsvika, Be. 5/12 (THA,EHA). 1 ind. Herdla, As. 5/2 (GNO).

Svarthalespove *Limosa limosa* Funn nr. 24-25 i fylket: 1 ind. Herdla, As. 27-28/5* (JBE,EFR,OMO). 1 ind. Ulvikpollen, Ulvik 25/5*(F) (SBY,Tony Tree).

Lappspove *Limosa lapponica* Vårtrekk: 1 ind. Skogsøy, Øyg. 19/4 (NOF). Ikke vanlig om våren i Hordaland.

Storspove *Numenius arquata* Vinterfunn er uvanlig: 1 ind. Sæle, Øyg. 31/12 (MFR). 1 ind. Lokøy, Fjell 24/1 (ATM,MFR).

Småspove *Numenius phaeopus* Hekking: 3-4 ad. og 1 pull. Bakkatjørnmyrane, Eidfjord 20/7 (ATM,FFA). En uvanlig hekkefugl i fylket. Trekk: 17 N Skogsøy, Øyg. 16/5 (EFR).

Sotsnipe *Tringa erythropus* 1 ind. Måge, Ullensvang 28/4 (JFØ). Vårobservasjoner er sjeldent hos oss, og denne er relativt tidlig. 1 1K Sævarhagsvikjo, Stord 22/8 (THH,ØBI). En uvanlig Tringa i Hordaland.

Gluttsnipe *Tringa nebularia* Tidlig vårtrekk: 1 ind. Sævarhagsvikjo, Stord 25-27/4 (THH,ØBI,DRI,RGL), og 1 ind. Herdla, As. 28/4 (OMO m.fl.). Høstansamlinger: Et titalls individer notert på Herdla, As. i løpet av høsten, med maks 5 ind. 8/8. 4 Sævarhagsvikjo, Stord 11/8 (THH).

Skogsnipe *Tringa ochropus* Eneste observasjon er 1 ind. Herdla, As. 8/8 (EHA,FHP,OMO,THA).

Grønnstilk *Tringa glareola* 1 ind. Herlandsnesjane, Osterøy 20/9 (SBY).

Strandsnipe *Acitis hypoleucos* Høsttrekk: 16 ind. Herdla, As. 24/7 (EFR). 20 ind. på direkte trekk (natt) Turøy, Fjell 31/7 (ATM,FFA). Sein obs: 1 ind. på trekk Turøy, Fjell 2/10 (FFA).

Svømmesnipe *Phalaropus lobatus* 1 ind. Etne 2/5 (Øyvind Støpermo). 2 ad. Bakkatjørnmyrane, Eidfjord 20/7 (FFA,ATM), som er en potensiell hekkelokalitet.

Storjo *Stercorarius skua* Alle obs: 1 vest for Hisjo, Bømlø 20/7 (OHA). 22 ind. Skogsøy, Øyg. 18/8 (ATM,MFR). 2 ind. Turøy, Fjell 22/8 (EFR).

Svartehavsmåke *Larus melanocephalus* Fuglen (1. vinter) som ble oppdaget i Byparken, Be. 21/11-97, holdt stand hele vinteren, og ble sett fram til 9/5 (ATM,FFA m.fl.). Se for øvrig omtale i forrige rapport (Krompen 1/99). 2. funn i Hordaland. Innsendt, men ikke ferdigbehandlet av NSKF.

Fiskemåke *Larus canus* Høyt trekktall: 2009 ind. på nordtrekk i løpet av fire timer på Skogsøy, Øyg. 7/4 (ATM,MFR).

Grønlandsmåke *Larus glaucooides* 11. funn i fylket: 1 ind. i 1.vinterdrakt (2K) Sævarhagsvikjo, Stord 24/2-25/4*(F) (THH,ØBI,RGL,Jan Kåre Ness m.fl.).

Polarmåke *Larus hyperboreus* 1 ad. Herdla, As. 11/1, og tilbake igjen 15/11-24/12 (OMO,THA m.fl.). Nok en vinter returnerte denne fuglen. Nå i sin sjettede vinter.

Makrellterne *Sterna hirundo* Sein obs: 2 ad. Turøy, Fjell 2/10 (TFS).

Rødnebbterne *Sterna paradisaea* Uvanlig lokalitet: 2 ad. Sandtjørn, Tinnhølen, Eidfjord 20/7 (ATM,FFA). Iflg. Norsk Fugleatlas er ikke rødnebbterne påvist hekkende på Hordalandsiden av Hardangervidda. At fugler er i området sommertid kan vel indikere annet. Alle observasjoner fra disse områdene er av interesse for LRSK.

Alkekonge *Alle alle* Uvanlig lokalitet: 1 ind. funnet død ved Tokagjelet, Kvam nov. (JMO). Ansamlinger: 10 ind. Knappskog, Sotra 31/10 (EFR) Ca. 30 ind. Herdla, As. (OMO,ECH,THA).

Skogdue *Columba oenas* 1 ind. Fedje 1/10* (JEB). Det 13. funnet etter 1970. Status før er usikker, alle gamle observasjoner er av interesse for LRSK.

Ringdue *Columba palumbus* Vinteransamlinger: 40 ind. Milde, Be. 18/1 (EFR). 100+ 12/2 Høyland, Stord (THH). 40 Blomsterdalen, Be. 27/2 (MFR). 30 ind. daglig i nov./des. Forskjønnelsen, Bergen (THA). 55 ind. Nygårdsparken, Be. 26/12 (ATM).

Turteldue *Streptopelia turtur* 1 ind. på Fedje 29/9* (JEB) er det fjerde på funnet på Fedje. I Hordaland har arten nærmest vært årlig med noen få ind. på nittitallet.

Spurveugle *Glaucidium passerinum* 1 sy. Bulko, Voss 27/3 og 1/4 (OMO). Voss virker å være eneste lokalitet for arten i fylket.

Jordugle *Asio flammeus* 1 ind. v/Måsavatnet, Fitjar 15/11 (Geir H. Bergeland). 1 ind. Måge, Ullensvang 27/12 (Jostein Førde). Vinterfunn er meget uvanlig. Ingen rapporterte funn i 1997.

Perleugle *Aegolius funereus* Uvanlig lokalitet: 1 sy. Svartediket, Be. 30/4 (LEJ). 1 ind. Sekse, Ullensvang 20/10 (RVO).

Blåkinnbieter *Merops persicus* 1 ind. Lokøy, Fjell 22/6**(F) (Nils Steinar Garmann). Et meget forlystende funn. En heldig observatør på denne fantastiske fuglen. Det første funnet i Norge, godkjent av NSKF. En ellers uhyre sjelden fugl i Vest-Europa med kun et fåtall observasjoner. Blåkinnbieter er normalt å finne øst og sørøst for Svartehavet.

Vendehals *Jynx torquilla* 1 sy. ind. Nordretjødn, Fitjar 19. og 31/5, og senere (juni) påvist hekkende (THH og Harald Løvbrekke). 1 sy. Storavatnet, Osterøy 28/5 (TBR). Alle funn av vendehals ønskes innrapportert.

Gråspett *Picus canus* Hekking: 1 par på egg i Vaksdal 27/5 (TBR). Alle innrapporterte funn: 1 ind. Herdla, As. 16/4. 1 ind. Bjondalen, Be. 9/5 (EFR). 1F Austrheim 12/9 (THA). Enkeltind. obs. ved fem anledninger på Herdla, As. i perioden 18/9-7/11. 1 ind. Golten, Sund 1/11 (EFR). Fra Turøy, Fjell har vi følgende datoer med 1 ind. 2/9, 1/10, 6/10, 12/10 (rm.), og 5/12 (TFS). 1997: 1 ind. Espeland, Indre Arna, Be. 9/10 (JBE).

Grønnspekk *Picus viridis* Alle rapporterte obs: 1 par gjennom hele året, også hekking Valestrand, Osterøy (TBR). 1M Hundvin, Lindås 11/4 (THA). 1 ind. Bømlo 3/11 (PMA). Grønnspekket hekker i store deler av Hordaland, men vi er fortsatt interessert i alle observasjoner.

Flaggspett *Dendrocopos major* Alle funn: 1 ind. Herdla, As. 18-24/1. 1 ind. Golten, Sund 24/1 og 11/4 (EFR). 1 Møvik, Fjell 7/2 (MFR). 1 ind. på foringsplass Valestrand, Osterøy i hele februar. Til slutt tatt av katt (Sigrun Reigstad). 1F Finse, Ulvik 25/4 (LEJ, Marianne P. Hansen m.fl.). 1M Fantoft stavkirke, Be. 26/4 (FFA, Erik E. Anda). 1 ind. Varden, Be. 8/5 (THA). 1M og 1 1K Flesland, Be. 17/6 (THA). 1 ind. Lønningen, Be. 1/11 (THA). 1997: 1 ind. Espeland, Indre Arna, Be. 17/10-6/11 (JBE).

Hvitryggspett *Dendrocopos leucotos* Sporadisk gjennom hele året på Valestrand, Osterøy (TBR).

Dvergspett *Dendrocopos minor* Alle funn: 1 sy. ind. Sævarhagen, Stord 29/3-27/4 (THH). 1997: 1 ind. Grovmarkjø, Stord. 11/5 (THH). 1 par Valestrand, Osterøy fra primo mai (TBR, FFA), funnet hekkende i en råttne stubbe i juni (TBR).

Tretåspett *Picoides tridactylus* 1987: 1M Breivik, Øyg. 26/11* (GHØ). Dette blir det 8. funnet av arten i Hordaland. Totalt 10 funn i fylket. Ikke observert siden 1990.

Fjellerke *Eremophila alpestris* Hekking: 3 ad., hvorav 1 m/2 juv. Tinnhølen, Eidfjord 20/7 (FFA,ATM). Ellers, 9 ind. Finse, Ulvik 23/4 (LEJ). 3 ind. Steinbunuten, 2-3 Vesle Skiftesjøen, og 1 Dyranut, alle i Eidfjord 14/6 (NOF). Fjellerke er en relativt vanlig art på visse deler av Hardangervidda.

Sandsvale *Riparia riparia* Hekking: 60 aktive hull i Rådalen, Bergen 11/7. Ved besøk 30/7 var kun et reir igjen, etter at masse var rast ut eller gravd vekk (THA). Sein obs: 1 ind. Lundarvatnet, Voss 1/11 (ECH).

Låvesvale *Hirundo rustica* 300 pull. rm. på diverse lokaliteter i fylket i løpet av sommeren (TBR). 600 rm. Purkebolsvatnet, Austrheim aug.-sept. (TBR). Seine obs: 2 ind. 29/10, og 1 ind. 30/10 Flesland, Be. (THA).

Tartarpiplerke *Anthus novaeseelandiae* 1 ind. Fedje 27/9* (JEB), og 1 ind. Herdla, As. 17/10-1/11* (THA,EHA, OMO m.fl.). Begge observasjonene på de mest tradisjonelle lokalitetene i fylket. Første funn i Hordaland var på Fedje 22/9 1985. Herdla har nå faktisk hele 19 funn av totalt 35 i fylket.

Trepiplerke *Anthus trivialis* Vinterfunn: 1 ind. på Turøy, Fjell 5-6/12 (ATM,FFA,EFR, MFR). Trolig det første vinterfunn av arten i Norge, og Norden.

Heiplierke *Anthus pratensis* Vinterfunn: 5 ind. på Herdla, As. 18/1, og 2 s.st. 24/1 (OMO). 2 ind. Breivik, Øyg. 31/12 (MFR).

Lappiplerke *Anthus cervinus* 1 ind. Turøy, Fjell 24-25/9* (ATM,FFA). Fjerde funn i fylket. Det forrige var også på Turøy, da et ind. ble rm. 21/9 1996.

Gulerle *Motacilla flava* Alle obs: 1 ad.M sørlig gulerle (*M.f.flava*) Fedje 13/5* (BOH), som er det tiende funnet av denne underarten i Hordaland. Opptil 8 ind. på Turøy, Fjell i perioden 31/8-6/9 (TFS). 3 ind. Sæverhagen, Stord 9/9 (THH). Enkeltind. På Herdla, As. ved fem anledninger i perioden 8/9-10/10 (OMO m.fl.).

Vintererle *Motacilla cinerea* Alle obs: 1 par sett Hylkjebekken, Bg. 19/4 (TBR,OOV). 1 ind. Bjørke, Voss 14/6 (OMO,THA m.fl.).

Svartryggerle *Motacilla alba yarrellii* Alle obs: 2M mellom Nygård og Stormark, Fedje 22/4 (ATM,BOH,KMJ). 1M Tjeldstø, Øyg. 23/4 (MFR). 1M Herdlevær, Øyg. 23/4 (MFR). 1 ind. Fitjar 24/4 (OBH). 1M Skogsøy, Øyg. 28/4 (ATM). 1-2 ind. Herdla, As. 27/3-13/4 (THA,OMO,EHA,EFR). 1 ad. matet 1 juv. Herdla, As. 1/8, og 1 juv. s.st 18/9 (OMO), og til slutt 1M s.st. 27/9 (EFR).

Sidensvans *Bombycilla garrulus* 6 Gaupås, Be. 22/3 (EFR). 41 ind. Turøy, Fjell 31/10 (TFS). 2 Hystad, Stord 26/11 (THH). 12 Mjølkeråen, Be. nov. (JMO). 100 ind. Odda sentrum, Odda 12/12 (Stig Tronvold). 100 ind. Tyssedal, Odda 23/12 (RVO). Et bedre år enn 1997 da arten knapt ble sett.

Gjerdsmett *Troglodytes troglodytes* Meget sterk trekkforekomst på Turøy, Fjell i høst. Totalt 226 ind. rm. i perioden aug.-nov. Høyeste dagsnoteringer var 40 ind. både 27. og 28/9 (TFS).

Rødstrupe *Erithacus rubecula* Stort antall: 40 ind. Fedje 22/4 (ATM,BOH,KMJ). Sterk høstforekomst på Turøy, Fjell. Totalt 230 ind. rm. i perioden aug.-nov. Beste år der ute tidligere var 95 ind. rm. i 1995. Beste dag i år var 35 ind. observert 2/10 (TFS). Også på Herdla, As. ble det registrert en fin opptreden i høst. Beste notering der var 17 ind. 31/10.

Blåstrupe *Luscinia svecica* Obs. fra ytre strøk er uvanlig: 1 ind. Herdlevær, Øyg. 17/10 (EFR), som også er seint for arten.

Svartrødstjert *Phoenicurus ochruros* 2F Herdlevær, Øyg. 19/4* (MFR,ATM,OMO,THA). 20. funn i Hordaland.

Rødstjert *Phoenicurus phoenicurus* Hekkeforsøk: 2 par med mislykkete hekkinger i kasser Vaksdal 23/6 (TBR). Ellers alle obs: 1FF 10/8 Bavallen, Voss (BRB). 53 ind. loggført Turøy, Fjell i perioden 29/8-6/10. Trolig går nok noen ind. igjen flere dager. Totalt 26 ind. rm. (TFS). 2 ind. Gullfjell, Be. 10/9 (JBE), og til slutt 1 ind. Valestrand, Osterøy 20/9 (TBR).

Buskskvett *Saxicola rubetra* Høy notering: 25 ind. Fedje 6/9 (BOH).

Ringtrost *Turdus torquatus* Hekking: 1 par føret unger Nybunuten, Eidfjord 14/6 (NOF). Ellers: 3 ind. Stormark, Fedje 22/4 (ATM,BOH,KMJ), som viser vårtrekk. 1 sy. Skogsøy, Øyg. 29/4 (ATM).

Gråtrost *Turdus pilaris* Høye vinterkonsentrasjoner: Ca. 150 ind. 1/2 Nedre Økland, Stord (THH). 30 Hallaråker, Bømlø 18/1 (OHA).

Duetrost *Turdus viscivorus* 2-3 ind. Stormark, Fedje 22/4 (ATM,BOH,KMJ). Arten er trolig årlig, men fåtallig på trekk i Hordaland.

Gresshoppesanger *Locustella naevia* Funn 37-40 i Hordaland: 1 sy. ind. Rimmereidtjødno, Fitjar 14/5* (THH,Magne Klementsens). 1 sy. ind. Sørstranda, Etne 3-5/6*. Fuglen ble rm. siste dato. (RVO,Jan Utstuen,Jørund Flesland m.fl.). 1 sy. ind. Hatlestad, Be.

21-24/6*(L) (ATM,GHØ,KES m.fl.). 1 sy. ind. Fjellbirkeland, Be. 2/7-ultimo juli* (SBY). Fire sy. ind. i år utgjør tidenes beste opptreden av arten i Hordaland.

Elvesanger *Locustella fluviatilis* 1 sy. ind. Kloppedalstjern, Be. 20-24/6 (L) (ATM,GHØ,KES,FFA,ABR m.fl.). Tre elvesangersaker er inne til NSKF for behandling. Dette ind. vil evt. bli det femte funnet i Hordaland. Fylkets foreløpig eneste godkjente funn er fra Arna, Be. juni 1982. Innsendt, men ikke ferdigbehandlet av NSKF.

Sivsanger *Acrocephalus schoenobaenus* Hele 24 ind. rm. på Turøy, Fjell 31/7-14/9. Beste notering var 10 ind. 21/8. Fra 1995 til -97 ble det totalt rm. 19 ind. på Turøy, altså en meget overbevisende opptreden der ute i høst (TFS). 1 sy. Skeievann, Be. 21/6 (ATM). Hvor blir det av alle observasjonene av denne arten i fylket? Alle obs. bør rapporteres.

Myrsanger *Acrocephalus palustris* 4. funn i Hordaland: 1 sy. ind Kloppedalstjern, Be. 21/6*(L) (FFA,ATM,OMO m.fl.). Første obs. i Bergen.

Rørsanger *Acrocephalus scirpaceus* Eneste rapporterte obs. er 1 ind. rm. Purkebolsvatnet, Austrheim 7/9 (FFA,OOV,TBR).

Gulsanger *Hippolais icterina* Alle obs: 2 sy. Myrdalsvann, Be. 15-21/5 (FFA). 1 sy. Nedre Økland, Stord 16/5 (THH). 1 sy. Hosanger, Osterøy 26/5 (ATM). 8 sy. ind. Simadalen, Eidfjord 30/5 (ABR,GHØ,Knut H. Jensen). 8-10 ind. hørt på forskjellige lokaliteter i Vaksdal og Osterøy i juni/juli (TBR). 1 sy. Hole, Osterøy 4-5/7 (ATM). 1 rm. Turøy, Fjell 13/8 (ATM).

Hauksanger *Sylvia nisoria* Funn nr. 16 i Hordaland: 1K Turøy, Fjell 6-14/9. Fuglen ble rm. 6/9*(F) (ATM,OOV,FFA m.fl.). I løpet av dagene fuglen tilbrakte på øya gikk den opp i vekt fra ____g. 6/9 til ____g. 14/9. En vektøkning på hele ____%!

Møller *Sylvia curruca* Alle obs: 2-3 sy. ind. Nedre Økland, Stord 17/5, og 1 ind. sett ved flere anledninger s.st. fram til 2/7 (THH). 2 ind. Herdla, As. 22/5 (THA,EHA). 1 sy. Storeklubben, As. 26/5-5/6 (FHP). 1 ind. Herdla, As. 6/8 (OMO). 1 sy. ind. Turøy, Fjell 21-22/8 (ATM,FFA). 1 ind. Fedje 27/9, og et nytt ind s.st 28-29/9 (JEB). 1 rm. Turøy, Fjell 27/9, og 1 ind. Turøy, Fjell 1/10 (TFS). Arten er aldri påvist hekkende med sikkerhet i Hordaland, men flere sy. ind. hver vår kan forhåpentligvis endre på dette etterhvert.

Hagesanger *Sylvia borin* 45 ind. rm. Turøy, Fjell fra aug. til okt. (TFS). Seine høstobservasjoner: 1 ind. Fedje 1/10 (JEB). 1 ind. 1-4/10 på Turøy, Fjell (ATM,FFA). Normalt går trekktoppen for hagesanger i månedskiftet august/september.

Munk *Sylvia atricapilla* Vinterfunn: 1 ind. Toftøy, Øyg. 10/1 (EFR). 1M 15/11, og 1F 29/11 Nedre Økland, Stord (THH). 1F Bømlø 16/12 (PMA).

Gulbrynsanger *Phylloscopus inornatus* En sterk opptreden på denne østlige sangeren: 3 ind. Turøy, Fjell 26/9*(F) (FFA,OOV), hvorav et rm. Den ringmerkete fuglen var også tilstede 27/9 (NOF). 2 ind. på Fedje 30/9* (JEB). Et nytt ind. rm. på Turøy, Fjell 1/10*(F) (ATM,FFA), denne kom trolig sammen med fuglekongerushet (se fuglekonge). Nok et ind. sett sør for Måsvatnet på Turøy 3/10* (FFA). Syv ind. denne høsten er uvanlig mye. Arten ble ikke observert i fylket i 1997. Funn nr. 22-25 i Hordaland.

Gransanger *Phylloscopus collybita* 12 ind. på Fedje 22/4 (ATM,BOH,KMJ), indikerer god trekketid hos denne arten. På våren virker gransanger å være vanligere på trekk ved kysten, enn om høsten.

Løvsanger *Phylloscopus trochilus* Formidabelt 20 ind. (10 rm.) ble observert så sent som 1/10 på Turøy, Fjell (ATM,FFA). Uvanlig med slike mengder på denne tiden. Se for øvrig under fuglekongeomtalen. Flere av fuglene viste karakterer som pekte mot et østlig utspring, med svært grå hoder i kontrast mot mot grønnere rygg. Sein obs: 1 ind. 6/10 (TFS).

Fuglekonge *Regulus regulus* 400 ind. Turøy, Fjell 1/10 (225 rm.). Denne dagen eksploderte det med fuglekonger i Fjell og Øygarden. Aldri før har slike antall blitt registrert på Turøy. Med på lasset av fuglekonger kom også uvanlige mengder løvsangere til datoen å være (ATM,FFA). Ved Kollsnes, Øyg. ble det i grålysningen sett store mengder som trakk rett vest (K.P.Gade).

Svarthvitfluesnapper *Ficedula hypoleuca* 45 ind. (26 rm.) Turøy, Fjell 3/9 (ATM,FFA). Trolig en av de høyeste konsentrasjoner av arten i Hordaland. Ellers, 1 ind. s.st. 6/10 som er rimelig seint for denne arten (ATM,FFA).

Skjeggmeis *Panurus biarmicus* Første funn i Hordaland: 1K+ F dukket opp i Djupedalen på Herdla, As. 7/11* og holdt seg til 11/11 (V) (THA,OMO,FHP m.fl.). Fuglen ble ringmerket siste dato (FFA,ATM,BOH). En stor influx av arten skjedde i Norge denne høsten. Tidligere har ikke skjeggmeiser blitt registrert lenger nord enn til Rogaland. I år nådde de faktisk Møre, Trøndelag, og Nordland. Ringmerking viste at det dreide seg stort sett om utvandrede svenske fugler.

Stjertmeis *Aegithalos caudatus* Hekking: Minst 2 par hekket Myrdalsvann, Be. i mai (FFA). Meld fra om hekkefunn av stjertmeis.

Pirol *Oriolus oriolus* 4. funn i Hordaland: 1 3K+ M Bjoa, Ølen 17/5* (Knut H. Helgesen). Forrige var i Øygarden i 1987. Alle funnene dreier seg om adulte hanner på våren.

Tornskate *Lanius collurio* Hekking: Reir funnet med 4 store unger Anfinnsdalen, Fitjar 7/7. 12/7 var ungene flydd ut, og ble matet av foreldrene like ved reiret. 1 ad. m/juv. Sveio juli (Arne Erdalsdal). Ellers: 1F + 2M Nordretjødno, Fitjar 31/5, og et par igjen s.st. 5/6 (THH,OBH,ØBI,HLØ).

Varsler *Lanius excubitor* Alle obs: 1 ind. Gullfjell, Be. 2/2 (JBE). 1 ind. Ovågen, Øyg. 2/9 (K.P.Gade). 1 ind. Vestbøstjødno, Fitjar 2/10 (SBY).

Nøttekråke *Nucifraga caryocatactes* Uvanlig lokalitet: 1 ind. Åsebø, As. 31/1 (MFR). Hekking: Ingen sjelden hekkefugl i indre strøk, bl.a. Vossedistriktet. 1/7 ble et par sett matende på 3 flygedyktige unger i Bavallen, Voss (BRB).

Kornkråke *Corvus frugilegus* Alle obs: 7 ind. Herdla, As. 1/1 og 18/1. Videre jevnlig obs. s.st. i mindre antall til 15/4. 2 ind. Hystad, Stord 17/1 (THH). 1 ind. Bjelland, Stord 14/3 (THH). 1 ind. Rolland, Be. 15/3 (EFR). 5 ad. Nymarksbanen, Be. 22/3 (THA). 1 ad. Rådalen, Be. 8/7 (FFA), som er uvanlig årstid. 1-2 ind. Herdla, As. 18/9-ut året. 1 ind. Fitjar 28/12 (PMA). 1 ind. Huftarøy, Austevoll 29/12 (OMO). 1 ind. Kyvik, Stord 31/12 (THH,ØBI). 1997: 4 ind. Store Lungegårdsvann, Be. 2/2 (MFR). Uvanlig mange observasjoner i fylket. Dette har også vært trenden ellers på Vestlandet dette året.

Svartkråke *Corvus corone corone* Alle obs: 1 ind. Nedre Økland, Stord 19/4 (THH). 1 ind. Herdla, As. 20/9 (Odd Jacobsen). 1 ind. Breivik, Øyg. 31/10 (EFR). 1 ind. Sæle, Øyg. 31/12 (MFR). 46 funn av denne underarten i Hordaland nå. Årlig opptredende i små antall hos oss.

Stær *Sturnus vulgaris* Vinteransamlinger: 30 ind. Svartasmoget, Fitjar 7/2 (THH). 25 ind. Byparken, Be. 9/12 (FFA).

Pilfink *Passer montanus* Alle obs: 3 ind. på foringsbrett Flesland, Be. 1/1-4/4 (THA,EHA). 1 Bjelland, Stord 31/1 (THH). 2 ind. Turøy, Fjell 30-31/7, og 1 ind. 1/9 (TFS). Følgende datoer foreligger fra Herdla, As: Hele 9 ind. 11/1, 11 18/1, 9 7/2 og avtagende til 1 ind. 13/4. På høsten: 5 ind. 17/10 og opp til 6 24/12 (OMO m.fl.). 2 ind. 17/10, økende til 5 14/11 og 6 13/12, Herdlevær, Øyg. (EFR). 1-2 Nedre Økland, Stord 21-22/11 (THH). 2 ind. Fitjar 26/12 (OBH). 3 ind. Huftarøy, Austevoll 29/12 (OMO).

Bokfink *Fringilla coelebs* Vinter: 7+ Nygårdsparken, Be. 7/12 (FFA).

Bjørkefink *Fringilla montifringilla* Uvanlige vinterkonsentrasjoner: Større ansamlinger i Nygårdsparken, Be. fra november og ut året, bl.a. 150+ 7/12 (FFA).

Stillsitt *Carduelis carduelis* Alle funn: 15 ind. Herdla, As. 18/1 (OMO m.fl.). 8 ind. Bjøldedalen, Bømlo 19/1 (OHA). 2 Møvik, Sotra 1/2 (MFR). 10 Meling, Bømlo 17/2 (OHA). 1 ind. v/Grieghallen, Be. 18/11 og ut året (GRK,ATM,FFA m.fl.). 3 ind. Bømlo 7/12 (PMA). 16 Hallaråker, Bømlo 28/12 (OHA).

Tornirisk *Carduelis cannabina* Mulig hekking: I varslende par Flesland flyplass, Be. 14/7 (THA).

Bergirisk *Carduelis flavirostris* Vinterfunn: Fra Herdla, As. 1 ind. 18/1, 2 24/1 og 4 ind. 7/2 (OMO,THA m.fl.).

Gråsisik *Carduelis flammea* Større konsentrasjoner: 300+ 2/11, 200 3/11, og 200+ 5/12 Turøy, Fjell (TFS). 200+ Øystese, Kvam 22/12 (JMO). 500 ind. Sæle, Øyg. 31/12 (MFR). Bra opptreden av *C.f.flammea* i høst, mot fjoråret hvor slike tall ikke var å finne. Mindre gråsisik (*C.f.cabaret*): Totalt 140 ind. rm. Turøy, Fjell fra aug.-nov.

Polarsisik *Carduelis hornemanni* 1 2K+ M rm. Turøy, Fjell 3/11*(F) (FFA,Geir Knudsen og JHA). Det 15. funnet i Hordaland. Må sees i sammenheng med de store mengdene av gråsisik, *C.f.flammea*, som var i fylket i høst.

Rosenfink *Carpodacus erythrinus* 19. funn i Hordaland: 1 sy. ad.M Bjøldedalen, Bømlo 7/6* (THH,ØBI,DRI,RGL m.fl.). Dårlig opptreden i forhold til toppåret 1997.

Konglebit *Pinicola enucleator* 10. funn i Hordaland: 3 ind. Hjeltnesåsen, Ulvik 19/12 (Harry Dijkstra), og 9 ind. 20/12* (THA,EHA,OMO,ECH). Mye konglebit på farten i hele Norge denne vinteren.

Kjernebiter *Coccothraustes coccothraustes* Flokken i Nygårdsparken, Be. fra før nyttår* holdt seg, max 10 ind. 5/2 (FFA,JHA m.fl.). Siste dato var 4 ind. 8/3 (MFR). 1-2 ind. fra nyttår til 5/3* Håvåsen, Stord (THH,ØBI,Paul Harkestad m.fl.). 3 ind. 7/11 og 1 19/12* Rogne, Voss (BRB). 3 ind. Nygårdsparken, Be. 12/11* (FFA,GRK), etter dette mange obs. ut året, maks 4+ 20/12. 1 ind. Nordvik, Be. primo des.* (Harald Oldervoll). I fjor ble arten kun sett i Bergen. Vi er oppe i ca. 35 funn i fylket nå.

Lappspurv *Calcaruis lapponicus* Alle trekkobservasjoner: 2 ind. Turøy, Fjell 25/9, og 1 ind. s.st. 27/9 og 2/10 (TFS). 1 ind. Fedje 27/9 (JEB). 14 ind. loggført på Herdla, As. i perioden 26/9-17/10. Beste dag var 6+ 3/10.

Snøspurv *Plectrophenax nivalis* Konsentrasjoner: 12 ind. 18/1, 20+ 7/3, 46 14/3 Herdla, As. 60+ Stend, Be. 12/4 (EFR). 18 ind. Turøy, Fjell 24/9 (TFS). 15 ind. Herdla, As. 28/11.

Vierspurv *Emberiza rustica* 3. funn i Hordaland: 1 ind. Fedje 6/9* (BOH). Alle funn av denne arten i Hordaland er gjort på Fedje (4/87 og 10/97).

Observatørliste

ABR=Arild Breistøl, ATM=Alf Tore Mjøs, BLO=Bjarne Lokøy, BRB=Brede Rem Bergo, DGJ=Dag Gjerde, DRI=Dag Rimmereide, ECH=Eddie Chapman, EFR=Egil Frantzen, EHA=Espen Hansen, FFA=Frode Falkenberg, FHP=Frank H. Pedersen, GHØ=Göran Högstedt, GNO=Geir Nordanger, GRK=Geir Richard Kallestad, HLØ=Harald Løvbrekke, IMÅ=Ingvar Måge, JBE=Julian Bell, JEB=Jan Erik Berglihn, JFØ=Jostein Førde, JHA=Jo Hafsmo, JMO=Jostein Moldsvor, KES=Kjell Erik Solheim, KMJ=Kjell Mjølvsnes, LEJ=Lars Erik Johannesen, MFR=Michael Fredriksen, MHA=Morten Hage, NOF=NOF-ekskursjon, OBH=Ole Berge Helland, OHA=Odd Hallaråker, OMO=Ottar M. Osaland, OOV=Olav Overvoll, PMA=Peter Mallinson, RGL=Reinert Gloppen, RVO=Rune Voie, SBY=Stein Byrkjeland, TBR=Tor Bjarte Reigstad, TFS=Turøy Fuglestasjon, THA=Terje Hansen, THH=Tor Helge Heggland, ØBI=Øyvind Bie

Litteratur

- Falkenberg, F. 1999. Fugler i Hordaland 1997. Krompen 28:13-31.
- Gjershaug, J.O., Thingstad, P.G., Eldøy, S. og Byrkjeland, S. 1994. Norsk fugleatlas. NOF, Klæbu.
- Gustad, J.R. 1995. Sjeldne fugler i Norge i 1993 og 1994. Vår fuglefauna 18:259-302.
- Jensen, T. & Mjøs, A.T. 1998. Sjeldne fugler i Norge 1995. Rapport fra Norsk sjeldenhetskomité for fugl. Vår fuglefauna suppl. Nr. 2:4-25.
- LRSK arkiv. Upubl.
- Osaland, O. 1998. Fugleobservasjonar frå Herdla 1998. Krompen 2/99.
- Pedersen, F.H. 1997. Sjeldne fugler i Hordaland 1996. LRSK rapp. Krompen 26:118-127.
- Pedersen, F.H. 1998. Sjeldne fugler i Hordaland 1997. LRSK rapp. Krompen 27:106-110.